

CONSILIUL AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA

DIRECȚIA CONTROL SERVICII MEDIA AUDIOVIZUALE

RAPORT DE CONTROL

„Radio Moldova”

I. ALEGERI LOCALE GENERALE DIN 05 NOIEMBRIE 2023

Prin Decizia nr. 305 din 29 septembrie 2023, Consiliul Audiovizualului al Republicii Moldova (în continuare – CA) a dispus controlul privind respectarea prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, vizând reflectarea alegerilor în mass-media, de către serviciile media audiovizuale de televiziune și radiodifuziune sonoră ale căror declarații privind politica editorială pentru reflectarea alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023 au fost aprobate de CA.

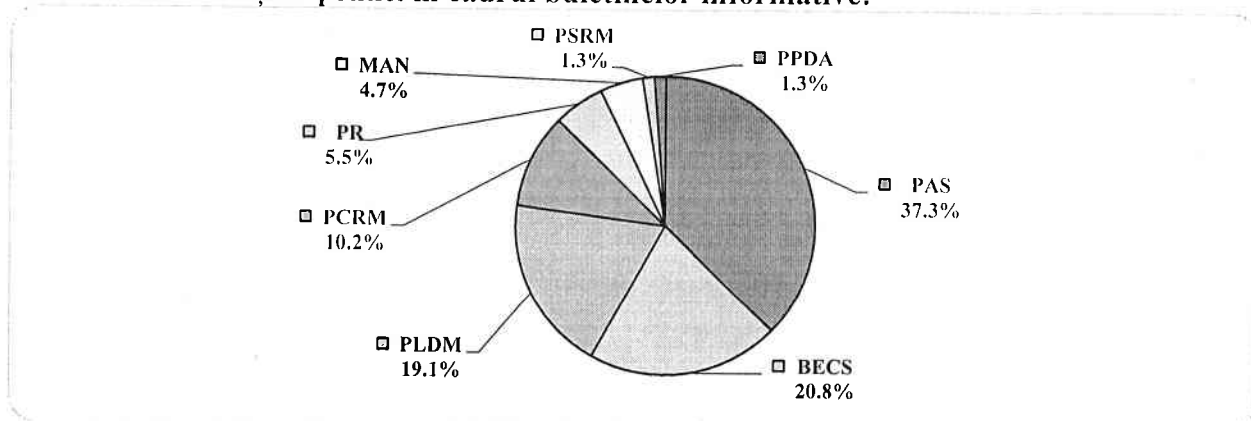
În cadrul controlului a fost supus verificării principalul buletin de știri al zilei din prime-time-ul de seară pentru perioada 09 - 15 octombrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (4) lit. a) și art. 83 alin. (3) lit. a) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova nr. 174/2018, art. 90 alin. (15) și (16) din Codul electoral nr. 325/2022, CA a efectuat controlul serviciului media audiovizual public de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova”, la capitolul respectării prevederilor art. 89 și 90 din Codul electoral, în baza înregistrărilor prezentate de furnizor.

În perioada 09 - 15 octombrie 2023, serviciul media audiovizual public de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova”, a difuzat, în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 15 știri cu caracter politic, social și electoral în cadrul cărora au fost reflectați 24 subiecți politici/electorali (partide), 4 concurenți electorali, 5 subiecte activitatea Comisiei Electorale Centrale.

1.1. Subiecți politici/electorali

Reflectarea subiecților politici în cadrul buletinelor informative:

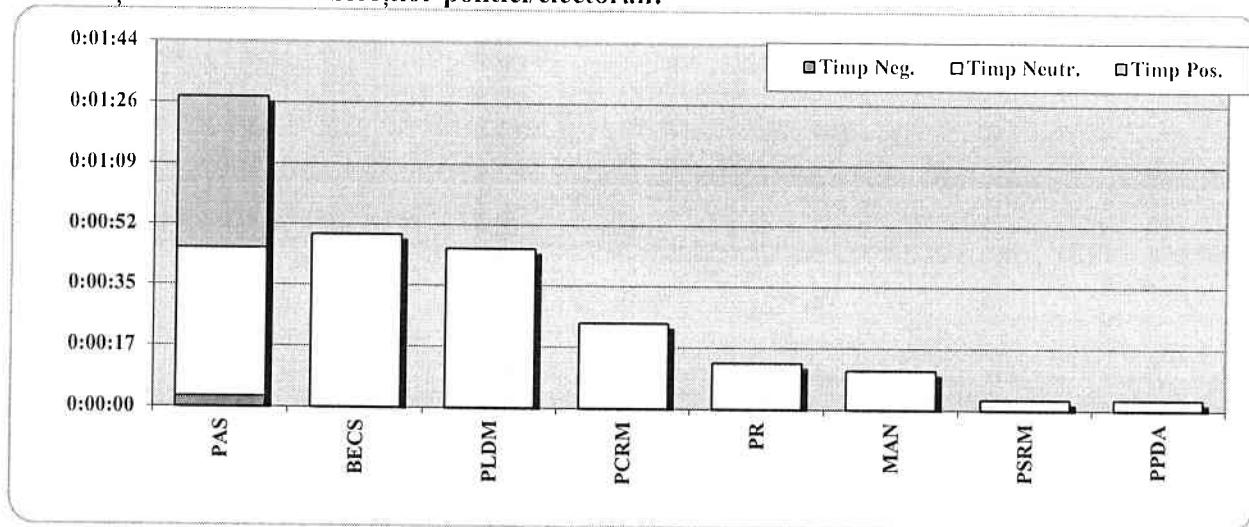
Detaliere:

Nr.	Subiecți politici/electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	Partidul Acțiune și Solidaritate (PAS)	01 min. 28 sec.	43 sec.	42 sec.	03 sec.
2.	Blocul Electoral al Comuniștilor și Socialiștilor (BECS)	49 sec.	0 sec.	49 sec.	0 sec.
3.	Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM)	45 sec.	0 sec.	45 sec.	0 sec.

4.	Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM)	24 sec.	0 sec.	24 sec.	0 sec.
5.	Partidul "Renaștere"(PR)	13 sec.	0 sec.	13 sec.	0 sec.
6.	Mișcarea Alternativa Națională (MAN)	11 sec.	0 sec.	11 sec.	0 sec.
7.	Partidul Socialiștilor din Republica Moldova (PSRM)	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.
8.	Platforma Demnitate și Adevăr (PPDA)	03 sec.	0 sec.	03 sec.	0 sec.

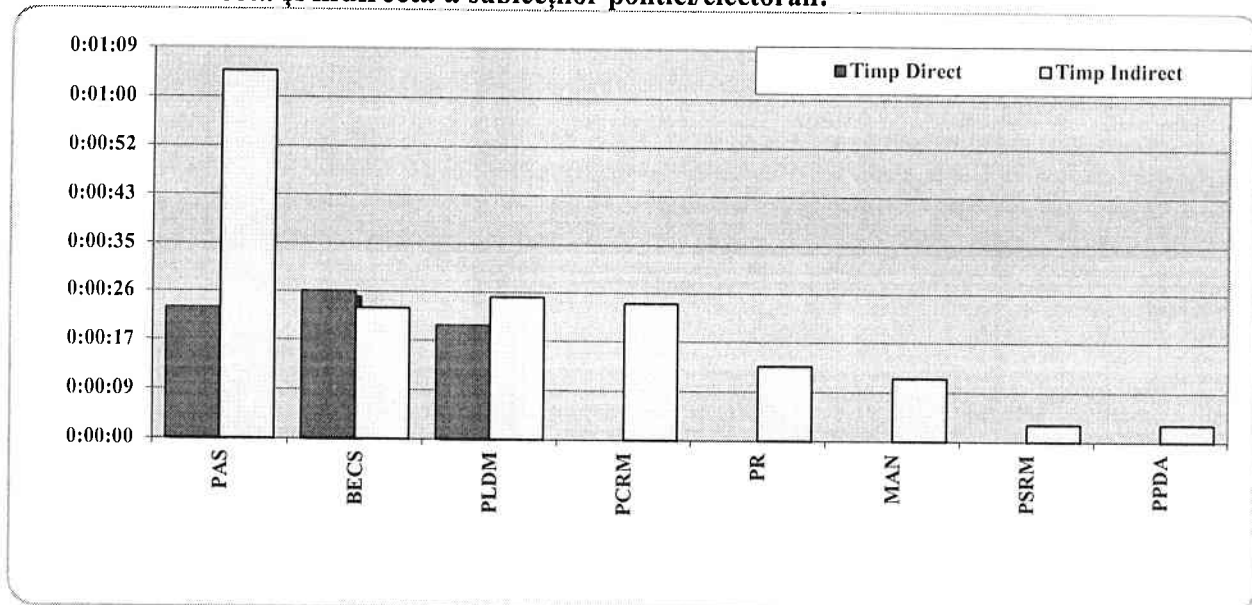
Volumul total de timp acordat subiecților politici/electorali a constituit 03 min. 56 sec., dintre care de cea mai mare pondere de reflectare a beneficiat PAS– 01 min. 28 sec. (37,3%), urmat de BECS – 49 sec. (20,8%), PLDM – 45 sec (19,1%).

Conotația reflectării subiecților politici/electorali:

Conotația reflectării subiecților politici/electorali a fost într-o tonalitate neutră, iar PAS a fost reflectat și pozitiv, prin prezentarea angajamentelor pe care și le propune echipa, și negativ în cadrul afirmațiilor lui Vlad Filat, care susține că PAS pierde dramatic încrederea oamenilor.

Reflectarea directă și indirectă a subiecților politici/electorali:

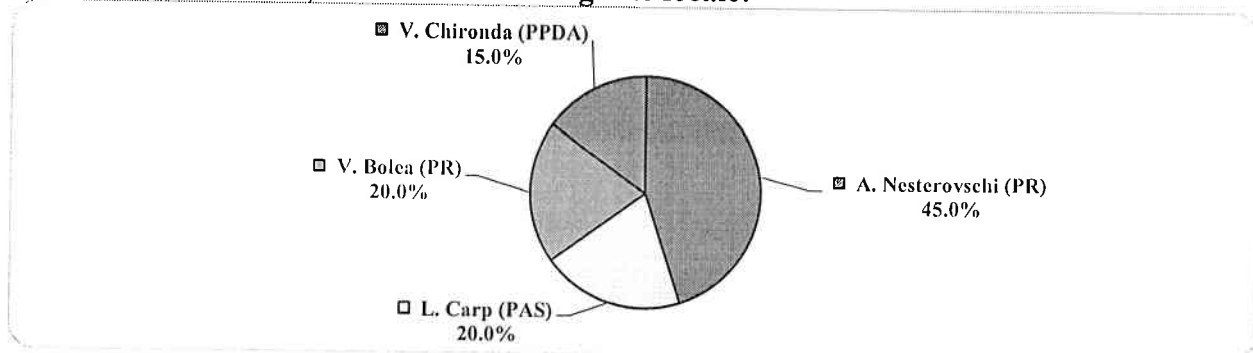

Subiecții politici/electorali la alegerile locale generale, PAS, BECS, PLDM au beneficiat de apariții directe și indirecte. Ceilalți subiecți politici/electorali au fost reflectați doar indirect.

1.2. Concurenți electorali

În perioada de raport 09 - 15 octombrie 2023, serviciul media audiovizual public de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova” a reflectat 3 concurenți electorali pentru funcția de primar al municipiului Chișinău și un concurent electoral pentru funcția de primar al municipiului Bălți (A. Nesterovschi).

Reflectarea concurenților electorali la alegerile locale:

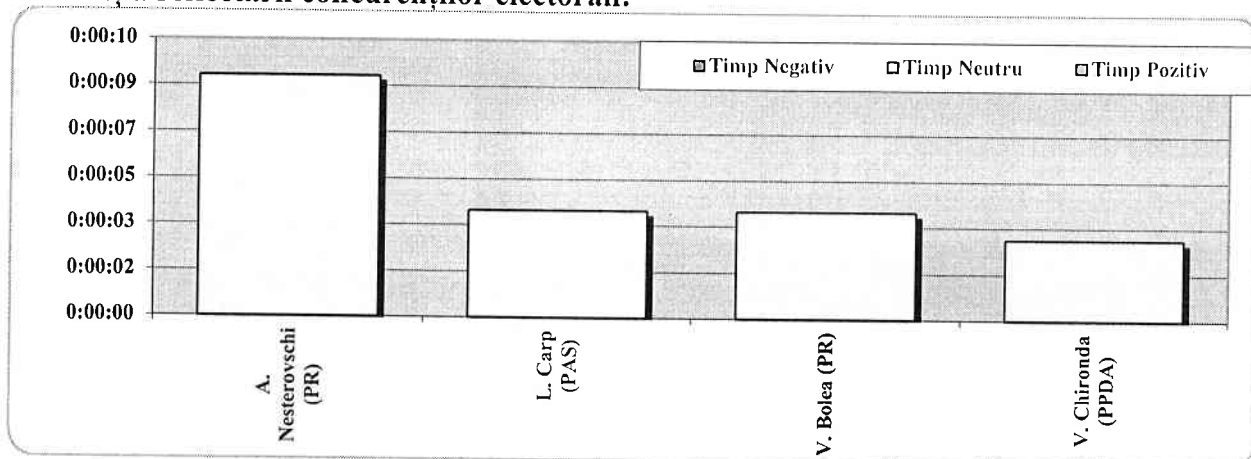

Detaliere:

Nr.	Concurenți electorali	Timp total	Conotație		
			pozitivă	neutră	negativă
1.	A. Nesterovschi (PR)	0:00:09	0:00:00	0:00:09	0:00:00
2.	L. Carp (PAS)	0:00:04	0:00:00	0:00:04	0:00:00
3.	V. Bolea (PR)	0:00:04	0:00:00	0:00:04	0:00:00
4.	V. Chironda (PPDA)	0:00:03	0:00:00	0:00:03	0:00:00

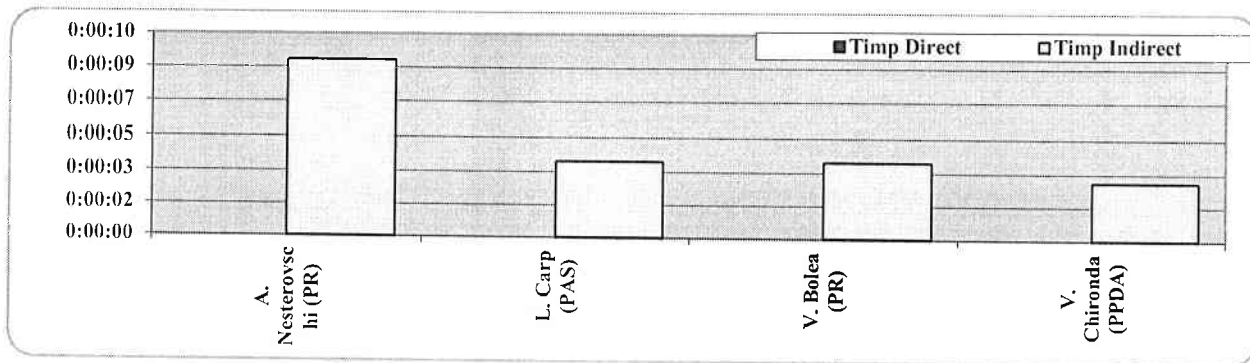
Volumul total de timp acordat concurenților electorali a constituit 20 sec., fiind reflectați candidații: A. Nesterovschi (PR) - 09 sec.(45%), L. Carp (PAS) și V. Bolea (PR)- 04 sec.(20%).

Conotația reflectării concurenților electorali:

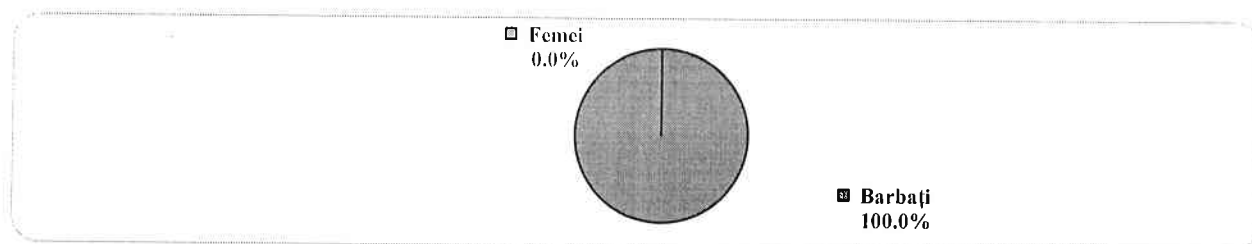
Conotația reflectării concurenților electorali a fost într-o tonalitate neutră.

Reflectarea directă și indirectă a concurenților electorali:

Serviciul media public de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova” a reflectat concurenții electorali indirect.

1.3. Categoria gender (masculin/feminin)

Conform diagramei gender, cota bărbaților este 100% (02 min 32 sec.).

Prin urmare, serviciul media public de radiodifuziune sonoră „Radio Moldova” a difuzat la data de 13 octombrie 2023, în buletinul principal de știri de la ora 18:00, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie, cu tematică electorală, privind preferințele politice ale alegătorilor, la alegerile locale din 5 noiembrie 2023. În cadrul prezentării sondajului, furnizorul a omis metodologia utilizată la realizarea acestuia.

Potrivit pct. 48 Regulamentul privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat prin Hotărârea C.E.C. nr. 1137 din 28.07.2023, „În perioada electorală FSM, în cazul în care reflectă rezultatele sondajelor de opinie privind preferințele politice ale alegătorilor, prezintă suplimentar în mod obligator următoarea informație: 1) cine a comandat, cine a realizat și, dacă se cunoaște, cine a plătit sondajul; 2) metodologia utilizată și perioada în care a fost efectuat sondajul; 3) geografia sondajului, dimensiunea eșantionului (numărul de respondenți) și marja de eroare; 4) autorizarea sau lipsa autorizării sondajului de către CEC”.

În acest sens, sunt relevante prevederile art. 90 alin. (1) din Codul Electoral, care stipulează: „În perioada electorală, programele audiovizuale cu caracter electoral și materialele scrise care vizează, într-un fel sau altul, grupurile de inițiativă, concurenții electorali (candidații în alegeri) și participanții la referendum sunt difuzate/publicate cu respectarea Regulamentului privind reflectarea alegerilor de către instituțiile mass-media, aprobat de Comisia Electorală Centrală.”

Direcția control servicii media audiovizuale